

Nr 217.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 9 § förordningen den 17 december 1948 (nr 766) angående taxering och debitering av skatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning, m. m.; given Stockholms slott den 4 april 1952.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 9 § förordningen den 17 december 1948 (nr 766) angående taxering och debitering av skatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning, m. m.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Har i samband med ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning handhavandet av folk- och fortsättningsskoleväsendet övergått från kyrklig till borgerlig kommun, kan enligt gällande bestämmelser fastighetsskatten det år, indelningsändringen träder i kraft, i vissa fall komma att utgå enligt utdebitering för skattekrona och skatteöre, vilken innefattar utdebitering för skolväsendets behov till såväl den borgerliga som den kyrkliga kommunen. För att undvika detta föreslås att fastighetsskatten, till den del den skall tillfalla den kyrkliga kommunen, i sådant fall skall utgå med endast det belopp för skattekrona och skatteöre, som bestämts till utdebitering till kyrkan.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 9 § förordningen den 17 december 1948 (nr 766) angående taxering och debitering av skatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning, m. m.

Härigenom förordnas, att 9 § förordningen den 17 december 1948 angående taxering och debitering av skatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning, m. m. skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

9 §.

Bestämmelserna i — — — ecklesiastik indelning.

Föreslagen lydelse:

9 §.

Bestämmelserna i — — — ecklesiastik indelning.

Har i samband med ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning handhavandet av folk- och fortsättningsskoleväsendet övergått från församling eller kyrklig samfällighet till borgerlig kommun och skulle därvid med tillämpning av bestämmelserna ovan i denna förordning skatt som avses i 5 § första stycket komma att utgå enligt utdebitering för skatte-krona och skatteöre, vilken skulle innefatta utdebitering för skolväsendets behov till såväl kommunen som församlingen eller samfälligheten, skall skatten, till den del den skall tillfalla församlingen eller samfälligheten, utgå med endast det belopp för skatte-krona och skatteöre, som bestämts till utdebitering till kyrkan.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 april
1952.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Efter gemensam beredning med chefen för inrikesdepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, fråga om *debitering av fastighetsskatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning i vissa fall* och anför därvid följande.

I fråga om kommuns utdebitering av skatt gäller följande bestämmelser.

Enligt 17 och 37 §§ lagen den 6 juni 1930, nr 251, om kommunalstyrelse på landet fastställs kommuns utgifts- och inkomststat för nästföljande år å den ordinarie kommunalstämma respektive det ordinarie sammanträde med kommunalfullmäktige, som hålles i oktober månad.

I 67 § samma lag stadgas, att kommuns medelsbehov skall, i den mån det ej fylles genom andra inkomster, täckas genom utdebitering av allmän kommunalskatt i förhållande till de skattekronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen vid senaste taxering påförts de till kommunen skattskyldiga.

Enligt 69 § nämnda lag skall med det belopp för skattekrona och skatteöre, som bestämts till utdebitering för ett år, utgöras dels sådan allmän kommunalskatt, som ingår i preliminär skatt för inkomst under detta år, dels ock sådan allmän kommunalskatt, som ingår i den slutliga skatt som påföres på grund av nästföljande års taxering.

Motsvarande bestämmelser finnes meddelade för stad i 19, 62 och 64 §§ lagen den 6 juni 1930, nr 252, om kommunalstyrelse i stad. Enligt nyssnämnda lag gäller dock för stad vissa särskilda bestämmelser i fråga om utdebitering. Sälunda stadgas i 19 § att, om beträffande viss stad utgifts- och inkomststaten till följd av särskilda förhållanden icke skulle kunna fastställas förrän efter oktober månads utgång, vid det ordinarie sammanträdet före denna månads utgång skall fastställas grunden för utdebitering av den allmänna kommunalskatt, som ingår i preliminär skatt för inkomst under nästföljande år. Därefter skall vid ordinarie sammanträde före utgången av december månad stadens utgifts- och inkomststat fastställas; därvid må, om skäl därtill är, annan utdebiteringsgrund fastställas än som

beslutats vid sammanträdet i oktober månad. Enligt 64 § skall, om jämlikt 19 § annan utdebiteringsgrund slutligen fastställts än som beslutats vid ordinarie sammanträdet i oktober månad, den allmänna kommunalskatt, som ingår i den preliminära skatten för inkomst under nästföljande år, utgöras efter den tidigare bestämda grunden, varemot den allmänna kommunalskatt, som ingår i den slutliga skatt som påföres på grund av det därefter följande årets taxering, skall utgöras efter den utdebitering som bestämts i samband med utgifts- och inkomststatens fastställande.

Vidare gäller liknande bestämmelser bland annat för församling enligt 14 och 57 §§ lagen den 6 juni 1930, nr 259, om församlingsstyrelse.

Enligt 1 § sistnämnda lag äger varje territoriell församling att själv, efter vad i lagen närmare bestämmes, vårda sina gemensamma kyrkliga angelägenheter samt folk- och fortsättningsskoleväsendet i församlingen, såvitt icke handhavandet därav enligt gällande författningar tillkommer annan. Två eller flera församlingar eller delar av skilda församlingar må förenas till en kyrklig samfällighet. Beträffande sådan samfällighet skall med avseende å vården om gemensamma angelägenheter, i den mån ej annat är föreskrivet, i tillämpliga delar gälla vad i lagen stadgas om församling. Har Konungen stadgat att två eller flera församlingar eller delar av församlingar för vården om folk- och fortsättningsskoleväsendet tillsammans skall utgöra ett skoldistrikt, skall sådant distrikt utgöra en kyrklig samfällighet. Där Konungen förordnat, att för vården om folk- och fortsättningsskoleväsendet församling skall vara delad i skilda skoldistrikt, gäller om sådant skoldistrikt i avseende å vården om nämnda angelägenhet vad i lagen är stadgat om församling.

I 1 § lagen den 6 juni 1930, nr 262, om skolstyrelse i vissa kommuner föreskrives att folk- och fortsättningsskoleväsendet i lands- eller stadskommun, som sammanfaller med skoldistrikt, skall där kommunal- eller stadsfullmäktige finnes, utgöra en för kommunen gemensam angelägenhet, vilken kommunen såsom sådan har att vårda. I sådan kommun skall enligt 2 § samma lag kommunens kostnader för folk- och fortsättningsskoleväsendet beslutas och utgöras på sätt om kommunalutskylder är stadgat.

Beträffande debitering och uppbörd av allmän kommunalskatt meddelas föreskrifter i uppbördsförordningen den 31 december 1945, nr 896. I fråga om debitering av fastighetsskatt innebär dessa föreskrifter (33 § jämförd med 34 §) att skatten skall uträknas med ledning av den utdebitering för skattekrona och skatteöre, som fastställts att gälla för den preliminära skatten för nästföregående år, dock att, därest i stad fastställts annan utdebitering för den slutliga skatten än för den preliminära, fastighetsskatten skall uträknas efter den utdebitering som bestämts att gälla för den slutliga skatten.

Har kommunal indelning ändrats, skall fastighetsskatten det år, då indelningsändringen träder i kraft, debiteras enligt de särskilda grunder, som finnes angivna i 5 och 8 §§ förordningen den 17 december 1948, nr 766. an-

gående taxering och debitering av skatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastisk indelning, m. m. Olika regler gäller å ena sidan vid överföring av område från en kommun till annan och vid införlivning av kommun med annan kommun och å andra sidan vid nybildning av kommun. Inom det överförda området eller den införlivade kommunen skall fastighetsskatten det år, då indelningsändringen träder i kraft, uträknas enligt den utdebitering för skattekrona och skatteöre, efter vilken fastighetsskatt påföres i inkorporeringskommunen, d. v. s. enligt den utdebitering, som i inkorporeringskommunen beslöts två år före det år, då skatten debiteras. Vid nybildning av kommun skall däremot fastighetsskatten utgå med det belopp för skattekrona och skatteöre, som i den nybildade kommunen bestämts till utdebitering för det år, då indelningsändringen träder i kraft. I sistnämnda fall påföres sålunda fastighetsskatten enligt den i kommunen under året före debiteringsåret beslutade utdebiteringen. Nämnda bestämmelser skall enligt 9 § förutnämnda förordning äga motsvarande tillämpning beträffande ändring i ecklesiastisk indelning.

Departementschefen.

Genom den nya kommunindelningen som trädde i kraft den 1 januari 1952 har, utan att den ecklesiastiska indelningen ändrats, ett stort antal kommuner nybildats genom sammanslagning av kommuner, vilka förut var för sig utgjort en församling. Inom en sålunda nybildad kommun skall enligt nyssnämnda förordning den 17 december 1948, nr 766, fastighetsskatten år 1952, såvitt gäller däri ingående allmän kommunalskatt till kommunen, uträknas enligt den utdebitering för skattekrona och skatteöre, varom beslut fattades år 1951. Den i fastighetsskatten ingående allmänna kommunalskatten till församling inom den nya kommunen skall däremot enligt 33 § uppbördsförordningen påföras med det belopp för skattekrona och skatteöre, som år 1950 bestämdes till utdebitering.

Före den 1 januari 1952 utgjorde folk- och fortsättningsskoleväsendet i 700 landskommuner, d. v. s. i ca tredjedelen av landskommunerna, en kyrklig angelägenhet för vilken kostnaderna uttogs genom allmän kommunalskatt till församlingen. Efter nämnda dag är så fallet endast i ett tjugutal kommuner.

Då kommun, som nybildats fr. o. m. den 1 januari 1952, övertagit vården om folk- och fortsättningsskoleväsendet inom kommunen, har kostnaderna härför påverkat storleken av den utdebitering för skattekrona och skatteöre, som år 1951 beslöts för år 1952. Såsom tidigare framhållits skall fastighetsskatten år 1952 till den del den skall tillfalla kommunen, uträknas enligt nämnda utdebitering. Å andra sidan skall, därest nybildning av församling ej skett, nämnda fastighetsskatt till den del den avser allmän kommunalskatt till församling inom kommunen, utgå efter den utdebitering, som i församlingen år 1950 bestämdes för år 1951. Härav följer att

fastighetsskatten i dylika fall kan komma att dubbelt innesluta utdebitering för folk- och fortsättningsskoleväsendets behov. Om fastighetsskatten inom församlingen till viss del avser kostnader för folk- och fortsättningsskoleväsendet kommer nämligen skatten år 1952 att utgå enligt av kommunen och församlingen beslutade utdebiteringar, vilka var för sig avpassats med hänsyn till den skyldighet att svara för folk- och fortsättningsskoleväsendet som åligger samfälligheterna, kommunen för år 1952 och församlingen för år 1951.

Fastighetsskatten kan även i andra fall än vid nybildning av kommun komma att i viss mån innefatta dubbel utdebitering till skolan. Såsom exempel må nämnas det fall att landskommun, inom vilken utgifterna för skolan bestritts av församlingen, f. o. m. den 1 januari 1952 införlivats med stad eller köping, där den borgerliga kommunen år 1951 svarat för skolkostnaderna. Består den ecklesiastika indelningen skall fastighetsskatten år 1952 inom den införlivade kommunen visserligen i sin helhet utgå enligt år 1950 fattade utdebiteringsbeslut. Skatten skall emellertid till den del, den skall tillfalla församlingen, uträknas efter den i församlingen beslutade utdebiteringen och till den del, som den borgerliga kommunen äger uppbära, efter stadens respektive köpingens utdebiteringsbeslut.

Det kan framhållas, att utdebiteringen för folk- och fortsättningsskoleväsendets behov varit förhållandevis stor inom åtskilliga församlingar. I många fall uppgår nämnda utdebitering sålunda till 3 kronor för skattekrona eller däröver.

Fastighetsägarna i församlingar, varom nu är fråga, bör rimligen icke erlægga skatt efter dubbla utdebiteringar för skoländamål. Den angivna situationen har uppenbarligen icke förutsetts under förarbetena till förordningen den 17 december 1948, nr 766, angående taxering och debitering av skatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning, m. m. Till undvikande av nämnda olägenhet förordar jag, att till 9 § nämnda förordning fogas ett nytt stycke av innehåll att om fastighetsskatten det år, indelningsändring träder i kraft, på grund av bestämmelserna i förordningen skulle komma att utgå enligt utdebitering för skattekrona och skatteöre, vilken innefattar utdebitering för folk- och fortsättningsskoleväsendets behov till såväl kommun som församling eller kyrklig samfällighet, skatten skall till den del, den skall tillfalla församlingen eller samfälligheten, utgå med endast det belopp för skattekrona och skatteöre, som bestämts till utdebitering till kyrkan.

Länsstyrelserna bör med ledning av de beslut om indelningsändringar, som trätt i kraft f. o. m. den 1 januari 1952, underrätta vederbörande lokala skattemyndigheter om de församlingar, inom vilka fastighetsskatten skall uträknas enligt de nu föreslagna grunderna.

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom finansdepartementet upprättats förslag till *förordning om ändrad lydelse av 9 § förordningen den 17 december 1948 (nr 766) angående taxering och debitering av skatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning, m. m.*

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att nämnda författningsförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen för antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Karl-Ingmar Edstrand.